

Naturen - det billige skidt

„Hva' stiller vi op med naturen - det billige skidt“. Sådan ironiserede arkitekten og samfundsrevseren, Poul Henningsen, for snart mange år siden over danskerne's holdning til de oplevelser og livsværdier, naturen og landskabet gemmer på.

Danmark har på nogle områder fået en mere grøn profil siden dengang, men ofte er det mere af navn end af gavn. Naturen har det rigtig skidt, og der er stadig lang vej igen før vi kan kalde vores måde at forvalte naturværdierne på for visionær og fremadrettet.

Se bare på den aktuelle sag om brakmarker der igen er kommet under plov. Mange var ellers ved at udvikle sig til værdifuld natur. Og under alle omstændigheder spillede brakmarkerne en vigtig rolle for reduktion af kvælstofudvaskning til den øvrige natur. Nu er der igen kommet penge i korn og med et enkelt pennestrøg i støtteordningerne, må disse naturværdier vige.

I stedet burde man have lagt en overordnet strategi for hvor det bedst kunne betale sig at opdyrke jorden, henholdsvis beskytte eller udbygge naturværdierne. Jeg udelukker ikke at der kunne være ræson i opdyrkningen nogle steder, men hvorfor ikke tænke tingene bedre igennem først. Få steder i verden er landskabet nemlig så intensivt opdyrket som Danmark, og det har presset naturen til det yderste, hvad adskillige udvalg og rapporter efterhånden har påvist.

Men også i byerne står det skidt til med naturværdierne. Godt nok tænkes der

masser af grønne tanker, især når planerne ligger på skrivebordene, men når de realiseres, risikerer det grønne og udemiljøet at måtte vige for besparelser. Nye boliger, parkeringspladser, kontorbyggerier, kulturhuse, har forrang frem for grønne pladser, strøg og torve.

Når anlægsarbejderne er udført, er budgettet til udemiljøet ofte spist op, eller også efterlades de sammenpakkede og ufrugtbare, præget af fremmedgjort overfor naturens processer og i almindelig mangel på interesse. Dansk natur- og bypolitik er i dag et skridt frem og to tilbage, og det er en skam: Der er som aldrig før behov for naturen - og at byerne tænkes grønt.

Gevinsten ved det grønne er til at føle på: Grønne områder er sunde, ikke bare for øjnene, men også for både krop og sjæl; vi bruger dem terapeutisk, går ture, løber, cykler, svømmer, osv. Men ligeså vigtigt er den mening og stemning som byens grønne landskaber skaber i vores hoveder: minder, tid, årstider, oprindelighed, uforanderlighed, stilhed, ro. Endvidere kan et grønt miljø også virke stimulerende for en natur- og miljøbevidsthed, ikke mindst blandt byens børn som er dem der skal bære fremtidens ansvar for det lokale og globale klima.

Det grønne forbruger og lagrer CO₂, afbøder overophedning i byerne og aflaster vores pressede kloaksystemer. Et grønnere bybillede giver desuden et renere luftmiljø og mindsker støjbelastningen. Hertil kommer et bedre grund-

Af Jørgen Nimb Lassen

lag for at tiltrække og fastholde borgere, turister og erhvervsliv, stigende priser på fast ejendom, for udlejning osv.

Sammen med en miljøvenlig transportpolitik og bedre forhold for både gående og cyklende, vil det grønne naturligtvis også kunne medføre en forbedring af folkesundheden og vores mulighed for at forebygge livsstilssygdomme og stress. Det er helt essentielt, for manglende fysiske aktiviteter er i dag den væsentligste årsag til de livsstilssygdomme der plager danskerne.

Undersøgelser peger på at ophold i naturen øger modstandsdygtigheden over for sygdomme, forbedrer pulsen, forbedrer koncentrations- og læringsniveauet, nedsætter blodtrykket og virker afstressende. Og det er overordnet set veldokumenteret at mennesker der tilbringer meget tid udendørs generelt har et bedre helbred, både fysisk og psykisk. Jo mere vi besøger grønne områder, desto bedre har vi det.

Snart står Danmark over for at skulle modtage toppolitikere og klima- og miljøfolk fra hele verden, når København bliver vært for FNs klimakonference i 2009. I den forbindelse bør vi vise at vi tager det grønne og udemiljøet alvorligt - også i klimaspørgsmål. Naturen er nemlig alt andet end billigt skidt!

Grønne områder er sunde, ikke bare for øjnene, men også for både krop og sjæl; vi bruger dem terapeutisk, går ture, løber, cykler, svømmer.